

Sygn. akt I ACa 86/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jerzy Nawrocki (spr.)
Sędzia:	SA Bożena Oworuszko
Sędzia:	SA Ewa Popek
Protokolant	st. sekr. sąd. Aneta Dudek

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa P. D.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej
w S.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 18 października 2012 r., sygn. akt I C 1425/10

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda P. D. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów procesu za II instancję.**

Sygn. akt I A Ca 86/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 października 2012r. Sąd Okręgowy w Radomiu po rozpoznaniu sprawy z powództwa P. D. przeciwko (...) S.A. o zasądzenie zadośćuczynienia – zasądził na rzecz powoda 100 000zł z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu do sądu, tj. 12 października 2010r. i 4 100zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Oddalił dalej idące roszczenia powoda oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa 5 216 zł tytułem opłat sądowych i wydatków, od uiszczenia których powód był zwolniony.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 14 kwietnia 2007r. powód prowadząc motocykl z nadmierną prędkością uległ wypadkowi komunikacyjnemu, którego sprawcą był M. S., kierujący samochodem A..

Sąd Rejonowy w R. wyrokiem z dnia 16 lipca 2009 roku w sprawie II K (...) uznał M. S. winnym popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 kk i wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat (k. 14-15, k. 349-351 akt sprawy II K (...)SR w R.). Wyrok uprawomocnił się.

W wyniku wypadku powód doznał poważnych i licznych obrażeń ciała w postaci: stłuczenia głowy, wstrząśnienia mózgu, złamania szyjki kości udowej prawej z przemieszczeniem, złamania otwartego wieloodłamowego - zmiążdżeniowego dalszej nasady kości udowej lewej z przemieszczeniem, otwartego zwichnięcia około skokowego stopy prawej z rozległymi ubytkami tkanek grzbietowej powierzchni stawu skokowego i stopy, uszkodzenia LCM, LCL, ACL stawu kolanowego prawego ze złamaniem awulsyjnym wyniosłości międzykłykciowej kości piszczelowej prawej, skręcenia stawu kolanowego lewego z uszkodzeniem LCL, licznych otarć naskórka.

Bezpośrednio po zdarzeniu powód został przewieziony do (...) Szpitala (...) w R., gdzie przebywał na oddziale (...)w dniach 14 kwietnia do 18 maja 2007 roku, i gdzie miał wykonane następujące zabiegi operacyjne:

- w dniu 14 kwietnia 2007 roku repozycję otwartego zwichnięcia około skokowego stopy prawej, rewizję i chirurgiczne opracowanie ran, longete gipsową podudziową, wciąg bezpośredni nadrostkowy lewej kończyny dolnej, wyciąg bezpośredni za guzowatość kości piszczelowej prawej;

- w dniu 16 kwietnia 2007 roku otwarte nastawienie złamania szyjki kości udowej prawej, stabilizację 2 śrubami gąbczastymi, drenaż Redona;

- w dniu 20 kwietnia 2007 roku otwarte nastawienie odłamów kości udowej prawej, stabilizację metodą DSK pod kontrolą RTG; w dniu 25 kwietnia 2007 roku artroskopię diagnostyczną lewego stawu kolanowego, otwarte zeszcycie LCL, wycięcie martwicy tkanek powierzchni grzbietowej prawej strony;

- w dniu 8 maja 2007 roku artrotomię prawego stawu kolanowego, zaszcycie ACL z wyniosłością między kłykciową prawej kości piszczelowej, przeszczep skóry na ubytki na grzbietowej powierzchni prawej strony.

Powód został ponownie przyjęty do szpitala gdzie przebywał w dniach 18 czerwca do 22 czerwca 2007 roku gdzie w dniu 19 czerwca 2007 roku wykonano usunięcie górnej śruby zespalającej złamania szyjki kości udowej prawej i wykonano rewrezję lewego stawu kolanowego do 90 stopni.

Ze względu na niezrastające się złamanie prawej szyjki kości udowej w dniu 21 lutego 2008 roku wykonano operację metodą Judetta.

W dniu 13 maja 2008 roku usunięto materiał zespalający z nasady dalszej lewej kości udowej.

W dniu 24 lipca 2008 roku wykonano osteotomię klinową nad kłykciową kości udowej lewej deweryzacyjną przy użyciu płyty LCR.

W dniu 2 października 2008 roku usunięto 2 śruby z kości udowej.

Z powodu stawu rzekomego szyjki prawej kości udowej w czasie pobytu w dniach 21 stycznia do 6 lutego 2009 roku wykonano endoprotezoplastykę całkowitą prawego stanu biodrowego.

Następnie powód przebył intensywną rehabilitację. Poza leczeniem szpitalnym powód pozostawał pod stałą opieką poradni ortopedycznej (karta informacyjna z Izby Przyjęć i karty informacyjne leczenia szpitalnego k. 17-38, karta informacyjna Ośrodka (...) k. 39, historia choroby z poradni (...)k. 40-56).

Pozwane (...) S.A. wypłaciło powodowi zadośćuczynienie pieniężne w wysokości 50 000zł ze względu na przyjęcie 50% przyczynienia się powoda do powstałej szkody.

Wypadek był dla powoda źródłem cierpień fizycznych i psychicznych, a proces leczenia i rehabilitacji trwał ponad 6 miesięcy, był więc procesem długotrwałym. Ból fizyczny i cierpienie było największe w ciągu pierwszych trzech tygodni od wypadku i stopniowo zmniejszało się wraz z postępem leczenia. Powód przeszedł w sumie jedenaście operacji, które za każdym razem wiązały się ze znacznym bólem, uśmierzonym środkami przeciwbólowymi podawanymi w szpitalu. Powód wymagał pomocy osób trzecich i był niezdolny do samodzielnej egzystencji w okresie od 14 kwietnia 2007 roku do 30 listopada 2008 roku, czyli do czasu uzyskania zrostu kostnego lewej kości udowej w stopniu umożliwiającym chodzenie o kulach z pełnym obciążaniem lewej kończyny dolnej. Podczas pobytów w szpitalu miał zapewnioną pełną opiekę pielęgnacyjną, więc nie było potrzeby dodatkowej pomocy osób trzecich. Pomoc osób trzecich polegała na zrobieniu zakupów i pomocy w dotarciu do łazienki, wykąpaniu się, zrobieniu prania, prasowania. Przez okres około 18 miesięcy po wypadku u powoda występowały intensywne pourazowe bóle głowy, co pogarszało komfort życia powoda.

Na skutek wypadku u powoda P. D. wystąpił stały 76% uszczerbek na zdrowiu. Powód nie może odzyskać sprawności fizycznej jaką miał przed urazem oraz nie ma szansy na całkowity powrót do zdrowia i ogranicza aktywność życiową powoda i ogólną sprawność jego organizmu. Skrócenie długości prawego uda o 1,5 cm wymaga zastosowaniu wkładki wyrównującej do buta.

Na obecnym etapie leczenie jest zakończone. Jednakże stan zdrowia może ulec pogorszeniu. Powód może odczuwać w przyszłości bóle może wymagać dalszej rehabilitacji (1-2 razy w ciągu roku), która jest wykonywana w ramach ubezpieczenia zdrowotnego w placówkach medycznych mających kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia (opinia biegłego ortopedy-traumastologa R. K. k. 142-147, opinia biegłej neurolog B. K. k. 129, 186).

Powód P. D. ma 25 lat, wykształcenie średnie, bez matury. Po ukończeniu III klasy technikum samochodowego przerwał naukę i poszedł do pracy. W dacie wypadku był zatrudniony w firmie (...) jako mechanik motocykli. Do 30 września 2010 roku powód miał orzeczoną całkowitą niezdolność do pracy. Pobiera rentę z ZUS-u w wysokości ponad 700 zł netto. Mieszka z matką. Powód do tej pory ma problem z chodzeniem. Obecnie nie może dźwigać i w związku z tym ma problem z podjęciem pracy. Obecnie nie przyjmuje żadnych leków (zeznania powoda k. 115-116v., orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 57-59, świadectwo pracy k. 60).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu dokumenty złożone w sprawie i opinie biegłych sądowych: z zakresu (...) (k. 142-147) i neurolog B. K. (k. 129, 186) oraz biegłych sądowych, którzy sporządzili opinie w sprawie II K (...) Sądu Rejonowego w R.: z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego J. M. (k. 231-257 akt sprawy II K (...) SR w R.) i opinii Instytutu (...) w W. (k. 303-332 akt sprawy II K (...) SR w R.) oraz zeznań powoda P. D. (k. 115v.-116v.) i świadka M. D. (k. 116v.-117v.).

Sąd uznał roszczenie powoda za uzasadnione na podstawie art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 kc. Ustalając wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę jego wiek, stan zdrowia, status majątkowy, a przede wszystkim stopień uciążliwości i cierpienie fizycznych związanych z uszkodzeniem ciała, leczeniem i rehabilitacją oraz ewentualnych negatywnych skutków tej dysfunkcji na przyszłość.

Zdaniem Sądu rozmiar cierpień powoda, zaistniałych na skutek wypadku, był duży. Powód zmuszony był poddać się wielu operacjom co wiązało się z hospitalizacją. Był podany długotrwałej rehabilitacji.

Obrażenia, których pozostawiły trwałe skutki na zdrowiu powoda. Sumaryczny stały uszczerbek na zdrowiu został określony na 76 %, a powód nie może odzyskać sprawności fizycznej jaką miał przed urazem. Nie ma także szansy na całkowity powrót do zdrowia. Stały uszczerbek w proporcjonalnym do jego wysokości stopniu ogranicza aktywność życiową powoda i ogólną sprawność jego organizmu.

Powód przed wypadkiem był osobą zdrową, aktywną, pracował jako mechanik. Wskutek wypadku powód utracił możliwość podjęcia dotychczasowego zatrudnienia, ze względu na niestabilność obu stawów kolanowych i zaimplantowanie protezy prawego stawu biodrowego P. D. nie może wykonywać pracy fizycznej, może wykonywać pracę umysłową lub pracę fizyczną wykonywaną w pozycji siedzącej.

Sąd uznał w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego J. M. sporządzonej w sprawie II K (...) prowadzonej przed Sądem Rejonowym w R., że powód w 25 % przyczynił się do powstania szkody.

Powód jako kierowca motocykla S. jechał z prędkością znacznie większą od dopuszczalnej na obszarze zabudowanym. Także z opinii Instytutu (...) w W. wykonanej w w/w sprawie wynika, iż istnieje związek przyczynowy pomiędzy przekroczeniem prędkości dopuszczalnej przez motocyklistę, a zaistnieniem wypadku. Taktykę i technikę jazdy motocyklisty uznano za nieprawidłowe.

Sąd mając na uwadze powyższe, przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody w 25 % oraz fakt, iż pozwany przyznał już powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 50.000 zł, uznał, iż roszczenie jest uzasadnione do kwoty 100.000zł. Ponieważ w pozwie powód wnosił o zasądzenie tytułem zadośćuczynienia kwoty 100.000 zł [przy uwzględnieniu 25 % przyczynienia powoda] i zasądzenia odsetek od dnia wniesienia powództwa, Sąd uwzględnił roszczenie w całości.

Sąd oddalił powództwo powoda w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanej na przyszłość za skutki przedmiotowego wypadku, o czym orzekł w punkcie II wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu oparto na podstawie art. 100 in fine kpc i w związku art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U z 2010 r. Nr 90, poz. 594 j.t.).

Pozwane Towarzystwo zaskarżyło wyrok w zakresie pkt I , III i IV., zarzucając mu:

- 1) naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 217 § 1 k.p.c w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosku dowodowego pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego do spraw rekonstrukcji wypadków drogowych (pkt 4 odpowiedzi na pozew) i oparcie wydanego rozstrzygnięcia na opiniach biegłych sporządzonych na potrzeby postępowania karnego, podczas gdy takie postępowanie jest niedopuszczalne tj. dowody przeprowadzone w postępowaniu karnym mogą mieć jedynie charakter pomocniczy i uzupełniający i nie mogą zastępować dowodów, które winny zostać przeprowadzone w postępowaniu cywilnym
- 2) naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę materiału dowodowego i uznanie, że Powód przyczynił się do powstania szkody jedynie w 25%, podczas gdy materiał dowodowy zebrany w sprawie wskazuje, że przyczynienie się Powoda to co najmniej 50%
- 3) naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 445 § 1 k.c. poprzez uznanie, że kwota 200.000 zł stanowi odpowiednie zadośćuczynienie za doznaną przez Powoda krzywdę, podczas gdy ww. kwotę należy uznać za rażąco zawyżoną,
- 4) naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 481 k.c. poprzez naliczenie odsetek od przyznanej Powodowi kwoty od dnia 12 października 2012 r., podczas gdy prawidłowo odsetki winny zostać naliczone od daty wydania wyroku w sprawie tj. od 18 października 2012 r.

Apelujący wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części i obniżenie zasądzonej w pkt I wyroku kwoty zadośćuczynienia pieniężnego do kwoty 20 000zł z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, względnie uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, również za instancję odwoławczą.

Powód wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna. Sąd Apelacyjny w całości przyjmuje za własne ustalenia i ocenę Sądu Okręgowego przedstawioną we wcześniejszej części uzasadnienia.

Zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego w związku z oddaleniem przez Sąd pierwszej instancji wniosku dowodowego pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie może być uwzględniony ze względu na niezgłoszenie przez pozwanego zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162kpc. Sąd Okręgowy oddalił wniosek dowodowy pozwanego na rozprawie w dniu 4 października 2012r., na którą pozwany nie stawiał się, będąc prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy. Wobec nieobecności pozwany nie zgłosił zastrzeżenia w trybie art. 162 kpc. Zgodnie z tym przepisem strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Prekluzja przewidziana w art. 162 k.p.c. odnosi się do uchybień popełnionych przez sąd przy podejmowaniu czynności procesowych. Oddalenie przez Sąd wniosku dowodowego zgłoszonego przez stronę może zatem być kwestionowane w apelacji, o ile strona zgłosi zastrzeżenie w trybie art. 162 kpc. Nieobecność strony na rozprawie, o której była prawidłowo powiadomiona nie może usprawiedliwić braku zgłoszenia zastrzeżenia, skoro obecność strony na rozprawie zależy jedynie od jej woli. Z tego względu zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego opisany w pkt 1 nie mógł być uwzględniony.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że ustalenie stopnia przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody należy do obowiązków i kompetencji Sądu orzekającego. Dowód z opinii biegłego jest konieczny do przeprowadzenia tylko wówczas gdy okoliczności faktyczne mające być przedmiotem ustalenia wymagają wiedzy specjalnej [art. 278 § 1 kpc]. Tymczasem okoliczności faktyczne będące podstawą ustalenia przyczynienia się powoda do powstania szkody nie były kwestionowane przez powoda. Powód przed wypadkiem prowadząc motocykl poruszał się z nadmierną prędkością. Istotą sporu pozostawał jedynie stopień przyczynienia się określany przez powoda na 25% , a przez pozwanego na 50%. W tym stanie sprawy na sądzie ciążył obowiązek ustalenia stopnia przyczynienia się powoda w oparciu o wszelkie okoliczności ustalone w sprawie. Skoro tak to wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego nie był uzasadniony i słusznie Sąd pierwszej instancji wniosek ten oddalił.

Przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji przyczynienia się powoda do zaistnienia wypadku w 25% jest uzasadnione w okolicznościach sprawy. Jazda motocyklem z nadmierną prędkością niewątpliwie była jedną z przyczyn wpływającą na wielkość szkody odniesionej przez powoda, czego sama strona powodowa nie kwestionowała.

Niemniej nie sposób przyjąć, że była to przyczyna tak samo istotna jak zachowanie M. S., który wyjeżdżając z drogi podporządkowanej nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu powodowi, doprowadzając tym samym do zderzenia z prowadzonym przez niego motocyklem. Zdarzeniem sprawczym skutkującym zaistnieniem wypadku było zachowanie M. S.. Gdyby bowiem M. S. nie naruszył zasad bezpieczeństwa w ruchu pojazdów w zakresie opisanym, do wypadku w ogóle by nie doszło , nawet w sytuacji gdy powód prowadził pojazd z nadmierną prędkością. Przyczynienie się zatem powoda polegało na tym, że prowadząc pojazd z nadmierną prędkością narażał siebie na większy zakres obrażeń, a zatem większy zakres szkody, aniżeli w przypadku gdyby zachował wymaganą prędkość.

W tym stanie sprawy uznanie przez Sąd potrzeby zmniejszenia należnego powodowi zadośćuczynienia pieniężnego było w pełni uzasadnione. Podkreślić bowiem należy, że przyczynieniem się jest każde zachowanie się poszkodowanego pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkoda, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba.

Uznanie przyczynienia się za kategorię obiektywną oznacza, że nie należą do jej treści elementy podmiotowe. Dotyczy to zarówno czynników subiektywnych po stronie poszkodowanego (wina lub brak winy, a nawet nieprawidłowość niezawiniona), jak i po stronie odpowiedzialnego za szkodę (wina albo brak winy i odpowiedzialność na zasadzie ryzyka lub słuszności, pozostając na gruncie odpowiedzialności deliktowej).

Ustalenie przyczynienia jest warunkiem wstępnym, od którego w ogóle zależy możliwość rozważania zmniejszenia odszkodowania. Chociaż jest to warunek konieczny, nie jest on wystarczający, gdyż samo przyczynienie nie przesądza o zmniejszeniu obowiązku naprawienia szkody. Ponadto stopień przyczynienia nie jest bezpośrednim wyznacznikiem zakresu tego zmniejszenia [tak SN w wyroku z dnia 29 października 2008r, IV CSK 228/08, Lex 475287].

Jeżeli zatem Sąd przesądzi, lub powód przyzna fakt przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody, to zachodzi podstawa do ewentualnego zmniejszenia odszkodowania należnego poszkodowanemu. Zakres tego zmniejszenia nie ogranicza się tylko do prostego przeniesieniem ustalonego przez Sąd stopnia przyczynienia do powstania szkody. O wysokości zmniejszenia odszkodowania będą bowiem decydować takie okoliczności jak wina lub "nieprawidłowość" zachowania poszkodowanego, porównanie stopnia winy obu stron, szczególne okoliczności danego wypadku lub specyficzne cechy osobiste, które sąd powinien uwzględnić rozstrzygając, czy obowiązek naprawienia szkody należy zmniejszyć ze względu na przyczynienie się poszkodowanego, a jeżeli tak - w jakim stopniu należy to uczynić.

Nawet zatem ustalenie przez Sąd wyższego aniżeli przyjął stopnia przyczynienia powoda do powstania szkody nie skutkowałoby automatycznym zmniejszeniem zasądzonej kwoty. W okolicznościach sprawy niniejszej w ocenie Sądu Apelacyjnego zmniejszenie powodowi należnego mu odszkodowania, w postaci zadośćuczynienia pieniężnego o 25% jest uzasadnione Postulowana w apelacji potrzeba zmniejszenia tego odszkodowania o połowę, z przyczyn opisanych wcześniej, nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Prawidłowo także Sąd Okręgowy ustalił ostateczną wysokość zadośćuczynienia pieniężnego należnego powodowi. Chociaż uzasadnienie nie podaje wprost tej kwoty, to wynika z niego, że ostatecznie przyjęta suma wynosi 200 000zł i po pomniejszeniu jej ze względu na przyczynienie powoda oraz po zaliczeniu kwoty wypłaconej przez pozwanego, Sąd uwzględnił powództwo do 100 000zł. Ustalenie wysokości należnej sumy zadośćuczynienia pieniężnego ostatecznie należy do Sądu orzekającego, który winien uwzględnić przy ustalaniu jej wysokości przede wszystkim stopień krzywdy odniesionej przez powoda i kompensacyjny charakter zadośćuczynienia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 445 § 1 kc. Odnosząc to do ustalonych przez Sąd w sprawie okoliczności faktycznych, w szczególności zakresu obrażeń doznanych przez powoda a w konsekwencji długotrwałości leczenia szpitalnego, podczas którego powód był wielokrotnie poddawany operacjom chirurgicznym, a następnie żmudnej rehabilitacji, konieczności radykalnej zmiany dotychczasowego trybu życia, skutków wypadku wpływających na konieczność zmian życiowych i uwzględniając młody wiek powoda, nie sposób uznać by ustalona przez Sąd Okręgowy ostateczna kwota zadośćuczynienia pieniężnego była kwotą rażąco wygórowaną.

Brak jest również podstaw do uwzględnienia zarzutu dotyczącego nieprawidłowo ustalonej daty wymagalności roszczenia powoda i zasądzenia odsetek .

Odsetki, w zasadzie według stopy ustawowej, należą się, zgodnie z art. 481 k.c., za samo opóźnienie w spełnieniu świadczenia, choćby więc wierzyciel nie poniósł żadnej szkody i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Stanowią one opartą na uproszczonych zasadach rekompensatę typowego uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98).

Jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine k.c., uprawniony nie ma niewątpliwie możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny się należeć od tego właśnie terminu. Stanowiska tego nie podważa pozostawienie przez ustawę zasądzenia zadośćuczynienia i określenia jego wysokości w pewnym zakresie uznaniu sądu. Przewidziana w art. 445 § 1 i art. 448 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądzący zadośćuczynienie nie ma

charakteru konstytutywnego, lecz deklaracyjny (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005, nr 2, poz. 40, z dnia 17 listopada 2006 r., V CSK 266/06, LEX nr 276339, z dnia 26 listopada 2009 r., III CSK 62/09, LEX nr 738354, i z, i z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09).

Stanowisku temu nie sprzeciwia się również stosowanie się do zadośćuczynienia art. 363 § 2 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 1990 r., II CR 225/90, LEX nr 9030). Wyrażona w tym przepisie, korespondującym z art. 316 § 1 k.p.c., zasada, że rozmiar szeroko rozumianej szkody, a więc zarówno majątkowej, jak i niemajątkowej, ustala się, uwzględniając czas wyrokowania, ma na celu możliwie pełną kompensatę szkody ze względu na jej dynamiczny charakter - nie może więc usprawiedliwiać ograniczenia praw poszkodowanego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98, i z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 524/08, OSNC-ZD 2009, nr D, poz. 106).

Wskazać należy, że powód już w postępowaniu likwidacyjnym w piśmie z dnia 22 kwietnia 2010r. [k. 65] wniósł o przyznanie mu zadośćuczynienia pieniężnego w kwocie 150 000zł . W ocenie Sądu Apelacyjnego stan zdrowia w tym dniu będący następstwem wypadku był ustalony, a ustalona przez Sąd Okręgowy suma zadośćuczynienia odpowiada ustalonej na ten dzień szkodzie. Powód w pozwie ograniczając żądanie zasądzenia odsetek od dnia wniesienia pozwu miał do tego prawo, w związku z czym zasądzenie odsetek od tej daty przez Sąd Okręgowy było w pełni uzasadnione, gdyż cała zasądzona na rzecz powoda kwota zadośćuczynienia była w tym dniu wymagalna.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną i na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z art. 108 § 1 kpc i § 2 ust. 2 , § 6 pkt 6 , i § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu [Dz. U. Nr 163, poz. 1349], zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu przed sądem drugiej instancji w kwocie 2 700zł.